

IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU

KRONIKA INSTITUTA

USKRSNI PRAZNICI trajali su od 11. do 21. travnja. Predavanja su nastavljena 23. IV.

U tjednu nakon Uskrsa održan je na Institutu SEMINAR ZA CRKVENE GLAZBENIKE '90. (o tome vidi opširniji izvještaj). Drugog dana seminara 18. IV. stigla je iz Sinja žalosna vijest da je umro dugogodišnji predstojnik i profesor Instituta za crkvenu glazbu mo. *Andelko Milanović*. Bio je to neočekivani šok za sve prisutne. Isto prije podne odlučeno je da idući dan otpotuju u organizaciji župe Gospe Lurdske pedesetak sadašnjih i bivših studenata i 6 profesora na sprovod u Sinj. Ostali su nastavili seminar ali pod utjecajem te žalosne vijesti. (Oproštajni govor mo. Izaka Špralje na drugom mjestu u ovom broju, a opširnije o pokojnom mo. Andelku Milanoviću bit će u broju 3. "Sv. Cecilije").

PREDAVANJA za ovogodišnje DIPLOMANTE bila su do 30. travnja, a poslije prvosvibanskih praznika polagali su godišnje ispite do 31. svibnja. Predavanja za ostale trajala su do 31. svibnja, ispiti su pak bili do 25. lipnja.

MISU ZAHVALNICU s *Tebe Boga kvalimo* predvodio je prodekan dr. Bonaventura Duda 7. lipnja u sjemenišnoj kapeli.

Josip KORPAR

KOMEMORACIJA MO. ANĐELKA MILANOVIĆA

Komemoracija za dugogodišnjeg predstojnika Instituta mo. *Andelka Milanovića* održana je na Institutu za crkvenu glazbu 19. V. 1990. Prisutni su bili profesori i polaznici Instituta. Svibanj je mjesec posvećen Mariji koju je i pokojnik uvelike štovao, pa je komemoracija započela koralnim *Ave Maria* koju je otpjevao zbor Instituta pod ravnjanjem mo. *Miroslava Martinjaka*. Potom je s. *Cecilija*

Pleša u kratkim crtama iznijela njegov životopis. Slijedio je koralni *Asperges me* koje se pjeva na početku slavljenja sv. mise.

Nakon toga je sadašnji v.d. Predstojnika mo. *Izak Špralja* govorio o osobi i djelu pokojnika. Istaknuo je njegove glavne odlike koje su ga resile kao čovjeka, franjevca, glazbenika profesora i predstojnika. Zbor Subotnje škole za orguljaše pod ravnjanjem nastavnika Ljubomira Galetića otpjevao je zatim 2 skladbe koje je skladao Milanović: *Ti si Gospodine baština moja s Ps. 16. i Isus Krist je slika Božja*. Između tih dviju skladbi student Instituta o. *Slavko Barišić* govorio je o mo. Milanoviću kako su ga kao profesora doživljavali studenti *Katoličkog bogoslovnog fakulteta* i *Instituta za crkvenu glazbu*.

Josip KORPAR

SEMINAR ZA VODITELJE CRKVENOG PJEVANJA

I ove je godine od 17-20. travnja u organizaciji *Instituta za crkvenu glazbu* KBF u Zagrebu održan seminar za crkvene glazbenike, odnosno voditelje crkvenoga — liturgijskog pjevanja. Tema seminara bila je Posaborska liturgijska glazba. Predavanja i diskusije odvijali su se u dvorani "Vjenac". Rad seminara otvorio je zagrebački pomoćni biskup dr. *Duro Kokša*, a prisutne goste i glazbenike pozdravio je u ime Instituta zamjenik predstojnika Mo. o. *Izak Špralja*. Seminaru je pribivalo oko 100 voditelja crkvenog pjevanja, uglavnom redovnica i mali broj laika, iako je to daleko malo s obzirom na broj onih koji djeluju u župskim zajednicama na području Hrvatske Crkve.

Za prva tri dana predviđeno je po jedno predavanje, mogućnost diskusije nakon predavanja, zatim izvješća s terena, a poslije podne, odnosno trećeg dana prije podne, odvijao se rad u grupama. Svaka se sudionica mogla opredijeliti za grupu za koju je mislila i osjećala da će joj biti od veće koristi za njezin rad. Rad tih grupnih seminarova odvijao se u nekoliko sekcija: liturgijsko sviranje, dirigiranje, tehnika pjevanja, orgulje i metodika glasovira.

Izvješća s terena podnijeli su prečasna gospoda: za samoborsku regiju odnosno Okički dekanat Dragutin Komorčec, za Međimurje Stjepan Slaviček, za Istru Ivan Bartolić, za splitsku nadbiskupiju Zdravko Blažić, za dubrovačku biskupiju Vlado Puce, za subotičku i zrenjaninsku biskupiju Josip Mioč, za mostarsku biskupiju i barsku nadbiskupiju Niko Luburić. Osmorica nisu poslali svoja izvješća. Budući da nismo dobili sva izvješća mislimo da nije uputno tiskati samo neka. Prvog dana tečaja održao je predavanje Mo. o. Izak Špralja. Govorio je o djelovanju Instituta za crkvenu glazbu od njegova osnutka do danas, a isto tako o njegovoj izdavačkoj djelatnosti. Spomenuo je i vrijednu akciju "Zlatna harfa", kojoj je glavni cilj okupljati djecu u dječje crkvene zborove i tako doprinositi razvoju i obnovi crkvene glazbe.

Druge predavanje održao je o. Bernardin Škunca na temu *Jučer, danas i sutra u liturgijskom dogadanju Hrvata*. Svoje razmišljanje sažeо je u šest točaka:

1. Liturgija i bit Crkve;
2. Kako liturgiju povezati sa životom;
3. Aktivno sudjelovanje svih u liturgiji;
4. Briga oko osnivanja animatorskih središta u hrvatskoj Crkvi;
5. Liturgija i glazba (liturgijska);
6. Liturgija i inkulturacija — utjelovljenost Boga u čovječanstvu.

Istaknuto je da crkvena (liturgijska) glazba nije bila dovoljno prisutna u razmišljanjima liturgičara, pa je zbog toga liturgija išla jednom stazom, a glazba drugom, kao da su to dvije različite stvari, a glazba je konstruktivni dio liturgije. Govorio je i o nužnosti suradnje između liturgičara i glazbenika u stvaranju liturgijske glazbe.

Istoga je dana za vrijeme predavanja iznenada stigla vijest, da je u Sinju u Franjevačkom samostanu umro dugogodišnji predstojnik Instituta Mo. o. Andelko Milanović, pa je to donekle omelo rad seminara.

Treće predavanje održao je banjalučki biskup dr. Franjo Komarica, koji je ujedno delegat BKJ za crkvenu glazbu. To predavanje nije održano u strogom smislu te riječi, već je teklo u obliku diskusije, pitanja, odgovora, iznošenja problema, želja i potreba sudionika.

Konstatirano je da bi Institut za crkvenu glazbu trebao učiniti više nego što čini s obzirom na izobrazbu voditelja crkvenog pjevanja, a isto tako da bi trebalo pokrenuti barem donekle glazbenu izobrazbu svećenika, jer su u nekim slučajevima baš oni velika zapreka u provođenju smjernica i propisa o liturgijskoj glazbi, a s tim onda i u obnovi i razvoju liturgijske glazbe.

Seminar je završio radom četvrti dan tj. 20. travnja oko podne plenarnom diskusijom koju je također vodio biskup dr. Franjo Komarica. Rečeno je da su orguljašice, odnosno orguljaši, nezaobilazni faktor u oblikovanju liturgije i liturgijske glazbe. Da pjevači ne bi dolazili pjevati samo radi pjevanja ili produkcije, potrebno je odgajati ih i

vjernički, jer nije uzalud propis da mjesto zbara bude u blizini oltara, da on (zbor) mora biti dio zajednice.

Biskup dr. Komarica zaključio je: "Milošcu Božjom jesmo ono što jesmo, moramo biti svjesni da smo Bogu dužni zahvalnost, i zato vraćajmo svaki dan svoj dug Bogu. Naš život neka bude zarazna, zanosna pjesma Bogu".

U sklopu seminara omogućena je prisutnost na koncertu organiziranom u čast Lovri Matačiću, zatim je u *Hrvatskom Glazbenom Zavodu* održao koncert *Collegium pro musica sacra*, u prostorijama pak Instituta bila je produkcija polaznika Instituta, s ovim programom:

1. J. G. Walther:	<i>Koncert u h molu</i>	
	Allegro	
	Adagio	
	Allegro	Mario Perestegi, III. god.
2. M. E. Bossi:	<i>Pastorale op. 118</i>	Nives Paulinić, II. god.
3. J. S. Bach:	<i>Koral</i>	
	"Jesus meine Freude"	
	s. Jela Dubravac, IV. god.	
4. M. Lešćan:	<i>Intrada i koral</i>	
	"Pjevaj hvale Magdaleno"	Katarina Rončević, IV. god.
5. Greg. koral:	<i>Asperges me</i>	dirigira s. Zorana Prečla, IV. god.
6. J. S. Bach:	<i>Schola cantorum</i>	
	<i>Troglasna invencija</i>	—glasovir
	E dur	
	<i>Troglasna invencija e mol</i>	Slađan Turković, II. god. izv.
7. G.G. Gastoldi:	<i>L'Umorista</i>	— dir. s. Jela Dubravac
	ženski zbor	
I.M. Lukačić:	<i>Orantibus in loco isto</i>	— dir. s. Blaženka Rudić, IV. g.
8. J.S. Bach:	<i>Fantasia c mol</i>	Suzana Javornik, II. god. izv.
9. J.S. Bach:	<i>Preludij i fuga g mol (br. 6 mali)</i>	Marija Žagar, I. god. izv.
10. J.S. Bach:	<i>Koral "Es ist das Heil uns kommen Herr"</i>	s. Slavica Tomić, II. god.
11. J.S. Bach:	<i>Fuga u g molu</i>	Žarko Fatović, IV. god. izv.
12. J.S. Bach:	<i>Pastorale F dur</i>	
	Andante —	Konstilia Nikolić, I. god. izv.
	Andante cantabile	s. Nikolina Bilić, IV. god.
	Adagio —	
	Allegro	
13. A. Klobučar:	<i>Toccata III.</i>	

Nastavnici:	Mirta Pandurić, toč. br. 1
	Imakulata Malinka, toč. br. 2, 3, 11, 12
	Imelda Dolibašić, toč. br. 4
	Miroslav Martinjak, toč. br. 5
	Željka Milić, toč. br. 6
	Irena Kamenarović-Tonković, toč. br. 7
	Boris Doliner, toč. br. 8
	Terezija Kempny-Babić, toč. br. 9, 10
	Hvalimira Bledšnjajder, toč. br. 12

U te je dane također organizirana i smotra crkvenih pjevačkih zborova Zagreba u franjevačkoj crkvi sv. Franje na Kaptolu.

Velik dio sudionika Seminara također su voditelji zborova po župama. Zato je bila nakana Instituta da im predstavi zagrebačke župne zborove, kako bi mogli čuti skladbe koje možda i ne poznaju pa da se malo izmijene iskustva. Od 15 prijavljenih zborova 3 su otkazala tako da ih je nastupilo 12. Zborovi su nastupili ovim redom: Četveroglasni zbor

župe sv. Marka izveo je *Improperium* Zvonimira Pšaga i *Slava iz Mise Leopolda Mandića* skladatelja Vinka Glasnovića. Orguljska pratnja s. Vilka Šimecki. Zbor župe sv. Duh, Jarun-Staglišće otpjevao je *Zdravo Marijo R. Taclika* i *Velik je Gospodin s. Lujze Kozinović*. Zbor sv. Obitelji izveo je a cappella *Ave Maria J. Arcadelta* i *Zemlja uzdrhta Bože Antonića*. Zborom je ravnala s. Lucijana Bobaš. Pod ravnjanjem Terezije Babić župni zbor sv. Nikole predstavio se skladbama *Tenebrae factae sunt M. Haydna* i *Gloria iz mise Misericordias Domini J. Rheinbergera*. Ove godine prvi put je sudjelovao i zbor grkokatoličke župe sv. Ćirila i Metoda koji je izveo a cappella *Iže heruvimi* (iz Liturgije sv. Ivana Zlatoustog) D. Bortnjanskog i *Otče naš A. Gavanskog*. Solist Petranović a dirigent Branko Herak. *Exultate iusti L. Viadane* i *Kraljice neba L. Cherubinia* izvodio je zbor sv. Josipa pod ravnjanjem Josipa Škvorca uz orguljsku pratnju Antuna Jesenovića. Domaći, zbor crkve sv. Franje, otpjevali su *Adoramus te Christe W. A. Mozarta* i *Offertorium Rincka*. Dirigirao je Kornelije Šojat a na orguljama pratnju izvodio Antun Jesenović. Zbor župe Marija Pomoćnica pod vodstvom Josipa Stepana izveo je: *Ave Maria A. Honorovskog* i *Tebi pjevam Sedlak-Komarevskog*. U svom nastupu zbor MI - Cantores st. Marci izveo je a cappella *Ave Maria J. Arcadelta* i *Uskršnju Isus doista iz Cithare Octochorde*. Zbor župe sv. Petra pod ravnjanjem Miroslava Martinjaka i uz orguljsku pratnju Terezije Babić predstavio se s dvije skladbe *Cantate Domino G.O. Pitonia* i *Hvalite Gospodina M. Martinjaka. Gloriu iz Missae jubilaris Franje Lučića i Radujte se i kličite A. Ćelara* izveo je župni zbor Sv. Marije-Branimir. Smotra je završena nastupom Katedralnog mješovitog zabora koji je izveo a cappella *Ti si Bog moj Ivana Brkanovića i Kyrie iz Missa Criola*. Kao solisti nastupili su Stjepan Brajković i Ivan Milić. Zborom je ravnao Vladimir Babuš.

Na čast zborovima i njihovim voditeljima ugodno je primjetiti da se kvalitet iz godine u godinu poboljšava što opravdava i organiziranje jedne takve smotre. Ovo vrijedi tim više što je pet zborova dan prije nastupa ostalo bez orguljašice jer je prof. Hvalimira otputovala na ukop mo. Andelka Milanovića u Sinj. No dirigenti su našli druga rješenja i tako su mogli nastupiti na Smotri. Zaslužili su nagradu za snalažljivost i hrabrost. Smotru je organizirao Institut za crkvenu glazbu.

Nadamo se da će ubuduće veći broj voditelja crkvenog pjevanja u domovinskoj Crkvi osjetiti potrebu pribivanja ovakvim seminarima, kako bi glazba u liturgiji našla svoje pravo mjesto i kako bi stvarno bila konstruktivni dio liturgije, kako lijepo reče u svom predavanju o. Bernardin Škunca.

s. M. Vlasta TKALEC

OBAVIJEŠT KANDIDATIMA ZA STUDIJ CRKVENE GLAZBE

Svima novim kandidatima za studij crkvene glazbe u akademskoj godini 1990/91. priopćuje se slijedeće:

PRIMANJE MOLBI za sve nove kandidate za studij crkvene glazbe bit će 21. rujna od 16-19 sati i 22. rujna od 9-12 sati u Tajništvu Instituta.

Svaki kandidat dužan je predočiti:

1. Svjedodžbu školovanja
2. Izvod iz matične knjige rođenih
3. Preporuku nadležnog crkvenog poglavara s napomenom da će kandidat po završenom studiju vršiti službu orguljaša.

Tom prigodom vršit će se i konzultacija o izboru smjera studija na Institutu.

PRIJEMNI ISPITI za redoviti studij bit će 26. rujna u 16 sati.

Obavijest dosadašnjim studentima Instituta:

ISPITI U JESENSKOM ROKU bit će 27. i 28. rujna u dogovoru s nastavnicima. Za Subotnju školu 29. IX. od 9-12 sati.

UPISI u zimski semestar bit će od 2-13. listopada